

Hoe laat je
nieuwkomers
succesvol zijn in het
vervolgonderwijs?

Welkom

Onderwijsmiddag
Voortgezet Onderwijs

29-01-2024



Expertisecentrum
Anderstaligen Groningen



Programma

- 14.45 welkomstwoord
- 14.50 theoretische kader
- 15.10 good practice
de Bolster en Maartens College
- 15.40 interview ex-leerlingen ISK
Khatera en Tamara
- 16.00 pauze
- 16.10 werksessie

Voorstellen

Jannelies Mik

rector ISK en ECAG

j.mik@o2g2.nl



-
- huidig aantal leerlingen ISK: 522

Prognoses uitstroom

- totaal: 298
- voor VO: 71 + 23 pro

Nog onduidelijk:
Prognose 50 Oekraïense leerlingen



Schakelcoördinatoren



Marlies Appelhof
m.appelhof@o2g2.nl



Gitte Boschma
g.boschma@o2g2.nl



Simone ten Wolde
s.tenwolde@o2g2.nl

SCHAKEL PROGNOSE 2024.01.28
Naar Uitstroom School, Nivo en Klas

VERVOLG-1	VO	Uitstroom klas-1				Grand Total	
Sum of Aantal School Plaats - 1	UitstroomSchool-1	UitstroomNivo-1	1	2	3	4	Grand Total
EELDE	TERRA	VMBO-BB	0	1	0	0	1
	TERRA Total		0	1	0	0	1
GIETEN	NASSAU COLLEGE	VMBO-BB	0	1	0	0	1
	NASSAU COLLEGE Total		0	1	0	0	1
GRONINGEN	CSG	VMBO-BB	1	1	0	0	2
	CSG Total		1	1	0	0	2
	GOMARUS	VMBO-BB	0	1	0	0	1
	GOMARUS Total		0	1	0	0	1
	ISK	ISK	0	1	0	0	1
	ISK Total		0	1	0	0	1
	KAMERLING ONNES	HAVO	0	4	2	0	6
		HAVO/VWO	0	0	1	0	1
		VMBO-TL	0	1	1	0	2
		VMBO-TL	0	0	1	0	1
		VWO	0	0	1	0	1
	KAMERLING ONNES Total		0	5	6	0	11
	LEON VAN GELDER	VMBO-BB	2	2	0	0	4
		VMBO-KB	2	4	0	0	6
	LEON VAN GELDER Total		4	6	0	0	10
	MONTESORI	HAVO	0	0	1	1	2
		VMBO-BB	1	1	0	0	2
		VMBO-TL	0	1	0	0	1
		VWO	0	0	1	0	1
	MONTESORI Total		1	2	2	1	6
	PARCIVAL	VMBO-TL	0	2	1	0	3
	PARCIVAL Total		0	2	1	0	3
	STADSLYCEUM	HAVO/VWO	0	0	1	0	1
		VMBO-BB	0	3	0	0	3
		VMBO-KB	0	1	0	0	1
		VMBO-TL	1	0	1	0	2
		VWO	0	0	0	1	1
	STADSLYCEUM Total		1	4	2	1	8
	?	HAVO	1	0	0	0	1
		VMBO-BB	2	0	0	0	2
		VMBO-TL	1	2	0	0	3
		VMBO-TL	0	0	1	0	1
	? Total		4	2	1	0	7
HOOGEZAND	ALLETTA JACOBS	HAVO	0	0	1	0	1
		VMBO-BB	2	2	0	0	4
		VMBO-KB	0	1	0	0	1
		VMBO-TL	2	1	0	0	3
	ALLETTA JACOBS Total		4	4	1	0	9
LEEK	LINDENBORG	HAVO	0	0	1	0	1
		HAVO/VWO	0	0	1	0	1
		VMBO-KB	1	0	0	0	1
		VMBO-TL	0	2	0	0	2
	LINDENBORG Total		1	2	2	0	5
STADSKANAAL	UBBO EMMIUS - SK	VMBO-BB	0	1	0	0	1
	UBBO EMMIUS - SK Total		0	1	0	0	1
VEENDAM	WINKLER PRINS	VMBO-BB	0	1	0	0	1
	WINKLER PRINS Total		0	1	0	0	1
WINSCHOTEN	DOLLARD COLLEGE	VMBO-TL	0	1	0	0	1
	DOLLARD COLLEGE Total		0	1	0	0	1
WINSUM	HOGELAND	VMBO-BB	0	3	0	0	3
	HOGELAND Total		0	3	0	0	3
Grand Total			16	38	15	2	71



Voorstellen

Saskia Stellingsma

- coördinator organisatie/bedrijfsvoering
Expertise Centrum Anderstaligen Groningen (ECAG)

ecag@o2g2.nl

s.stellingsma@o2g2.nl

- medewerker Expertise- en Consultatieteam (ECT)
Samenwerkingsverband VO Groningen Stad

Voorstellen

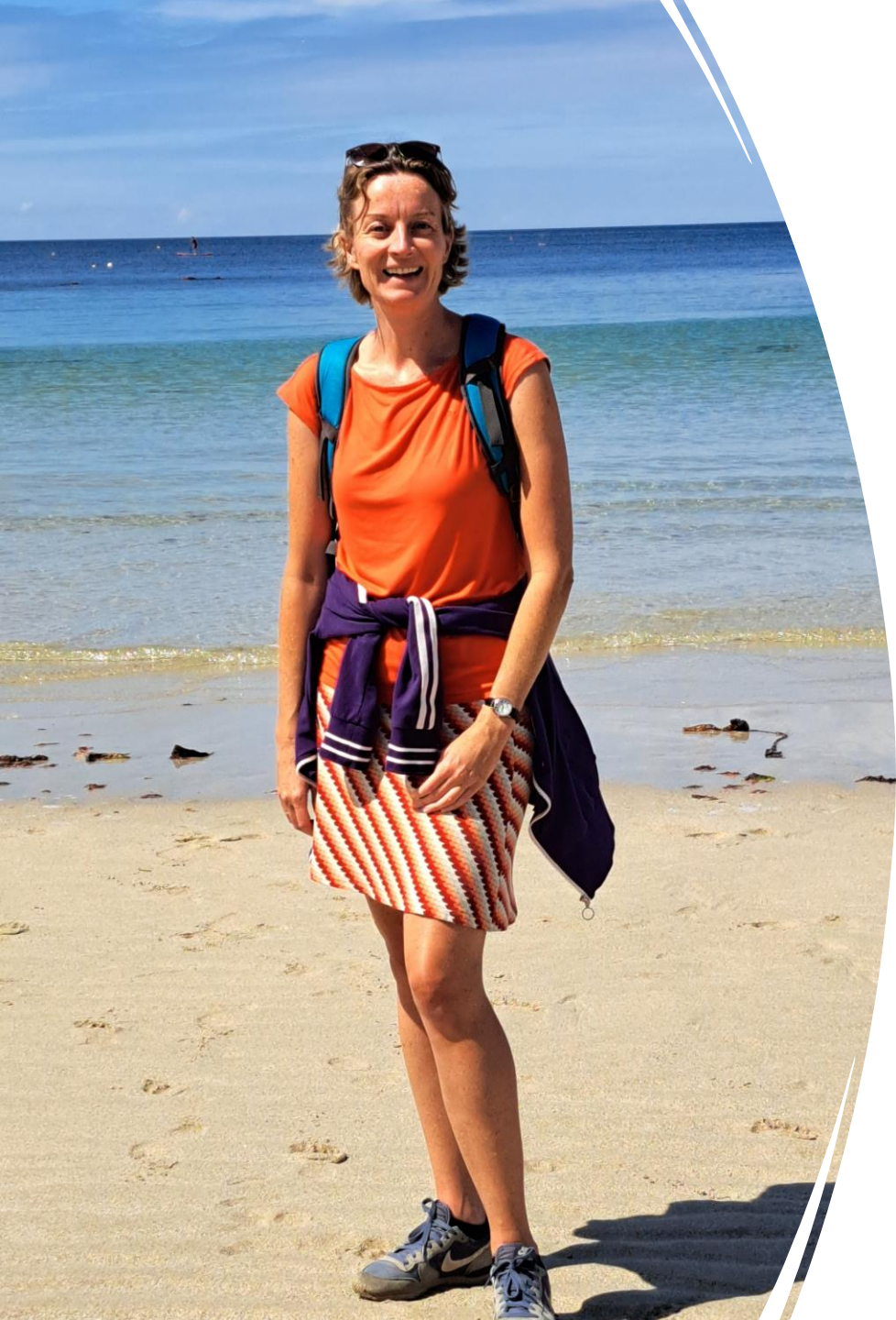


Erna Schuur

- coördinator onderwijs
Expertise Centrum Anderstaligen Groningen (ECAG)
- ambulante begeleider NT2/Nieuwkomers
- docent NT2

e.schuur-vangeel@o2g2.nl

ecag@o2g2.nl



Voorstellen

Linda Vis

- coördinator onderwijs
Expertise Centrum Anderstaligen Groningen (ECAG)
- ambulantly begeleider NT2/Nieuwkomers
- docent NT2

l.p.vis@o2g2.nl

ecag@o2g2.nl

Nieuwkomersleerlingen

Leerlingen die niet in Nederland geboren zijn, maar hierheen gekomen zijn met als doel om voor langere tijd te blijven.

- kinderen van vluchtelingen, asielzoekers en statushouders
- kinderen van expats/immigranten
- AMV-ers
- eerste jaar les in Taalklas
- eerste twee jaar les in ISK
- na 2 jaar geen nieuwkomers meer, wel leerlingen met een taalachterstand



NT2- handreiking
docenten
regulier onderwijs



Woordenschat

Eind groep 8 kent een NT1-leerling ongeveer 17000 woorden.
Een nieuwkomer kent na 40 weken onderwijs in de schakelklas ongeveer 3000 – 5000 woorden.

Leeftijd	Eentalige Nederlanders	Tweetalige Turken en Marokkanen
4-jarigen	3.000	1.000
5-jarigen	3.800	1.800
6-jarigen	4.500	2.600
7-jarigen	5.200	3.400
8-jarigen	6.000	4.200
9-jarigen	8.500	5.000
10-jarigen	11.000	6.000
11-jarigen	14.000	8.000
12-jarigen	17.000	10.000

zelf ervaren

woordraadstrategieën

- synoniem
- omschrijving
- voorbeelden
- tegenstelling
- bekend woorddeel
- afbeelding

'Een balst gebruikt men om z'n kwug te florken. Tijdens het woezelen heb je daarom meestal een balst nodig.'

zelf ervaren

woordraadstrategieën

- synoniem
- omschrijving
- voorbeelden
- tegenstelling
- bekend woorddeel
- afbeelding

'Een balst gebruikt men om z'n kwug te florken. Tijdens het woezelen heb je daarom meestal een balst nodig.'



zelf ervaren

woordraadstrategieën

- synoniem
- omschrijving
- voorbeelden
- tegenstelling
- bekend woorddeel
- afbeelding

'Een balst gebruikt men om z'n kwug te florken. Tijdens het woezelen heb je daarom meestal een balst nodig.'



de balst



Aanbevelingen Taalunie

onderzoek kwalitatieve doorstroom
leerlingen uit Taalklas/ISK
naar het vervolgonderwijs

De Taalunie ontwikkelt en stimuleert beleid voor het Nederlands in Nederland, Vlaanderen en Suriname, en ondersteunt het Nederlands in de wereld.

- zorg voor een gedeelde verantwoordelijkheid en tweerichtingsverkeer
- zet in op ontwikkelingsgerichte beeldvorming en doorlopende monitoring
- veranker de criteria voor een warme overdracht
- bied maatwerk in het vervolgonderwijs
- professionaliseer elke leraar op het gebied van tweedetaalverwerving en taalontwikkeld lesgeven
- zet in op meer onderzoek naar en ondersteuning voor nieuwkomers in het vervolgonderwijs

Gedeelde verantwoordelijkheid/ tweerichtingsverkeer

Expertise Centrum Anderstaligen Groningen (ECAG)

<https://ecag.openbaaronderwijsgroningen.nl/index.html>

Ondersteuning bij vraag en aanpak van onderwijs aan anderstalige leerlingen in eigen de school:

- voorlichting/presentaties aan schoolteams: NT2, traumasensitief lesgeven, enz.
- ondersteuning bij NT2-taalbeleid
- organiseren NT2-scholing voor leerkrachten, docenten en onderwijsassistenten door instellingen als [ITTA](#) en [Hogeschool Utrecht](#).
- ondersteuning en/of advies bij intakes van anderstalige leerlingen en/of het afnemen van instaptoetsen (TOA)
- lesobservaties

Ondersteuning van anderstalige leerlingen d.m.v. ambulante begeleiding:

- Voor alle vormen van v(s)o: (Tijdelijke) detachering (dagdeel of dag) van NT2-docenten op deelnemende scholen om leerlingen NT2-ondersteuning te bieden op de eigen school in de vorm van ambulante begeleiding



Doorlopende monitoring

- start in Taalklas of ISK met leerlingdossier of portfolio of doorstroomdossier en continueer dit in het vervolgonderwijs
- deelschakelen
- stages



Warme overdracht

- niveau Nederlands
- niveau Engels

Neem een leerling pas aan als het taalniveau mét bewijsstukken (TOA-uitdraaien per afgenomen toets) is ontvangen van de toeleverende school. Heeft de toeleverende school geen TOA-resultaten, dan kan een leerling door het ECAG worden getoetst. Doe dit vóór aanname/plaatsing.

- niveau rekenen
- verwachte uitstroomprofiel
- hoe lang is leerling in Nederland?
- schoolse vaardigheden
- type onderwijs en aantal jaren onderwijs in land van herkomst
- sociaal-emotionele ontwikkeling

Intake

- betrek ouders
- informeer ouders over het Nederlandse schoolstelsel
- Tolkentelefoon = Global Talk
- discussie:
Plaatsen tussen leeftijdsgenootjes of plaatsen op basis van taalniveau (jaar lager plaatsen)?
- samen met NT2-deskundige van de school van ontvangst of met de eigen NT2-deskundige
- maak (vervolg)afspraken over maatwerk

Maatwerk

Maatwerk voor nieuwkomersleerlingen in het VO, pagina 10 + 11

Maak schoolbrede afspraken over:

- toetsing
- pre-teaching van vakteksten
- inzet van thuishalen tijdens het leerproces
- alternatieve toetsing/examinering
- mondelinge toelichting
- aangepaste opdrachten of dispensatie bij bepaalde leerstofonderdelen
- vervangen van een bepaald vak door extra uren NL
- alleen de noodzakelijke leerstof aanbieden die nodig is voor het volgend schooljaar

Professionaliseer elke leraar op het gebied van tweedetaalverwerving en taalontwikkellend lesgeven

- bied alle docenten-in-opleiding handvatten voor de omgang met anderstalige leerlingen
- ontwikkel een visie op de ontwikkeling van docenten in de school
- laat docenten NT2-scholing volgen (kan via ECAG)
- stel personeel aan met verschillende achtergronden (rolmodellen)

? يسأل

? ጥያቄቶቹ?

Vragen?





Tips van de LOWAN-site

- [Doorstroom – filmpjes](#)
- [NT2 voor docenten: VO en MBO](#)
- [Ojee NT2-4 praktijkonderwijs](#)
- [Doorstroom van ISK naar MBO](#)
- [Maatwerk voor nieuwkomersleerlingen in het VO](#)



Overige websites

www.lowan.nl

www.pharos.nl

www.globaltalk.nl

<https://taalunie.org/>

<https://www.pharos.nl/factsheets/syrische-vluchtelingen/>

<https://www.pharos.nl/factsheets/eritrese-vluchtelingen/>